

Iskra



GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZP ISKRA KRANJ ● ŠT. 39. ● LETO X ● 9. OKT. 1971

ISKRA COMMERCE sodi med največje industrijske komercialne organizacije v Jugoslaviji

Z izdelki, ki predstavljajo vrednostno večino v proizvodnji, ima Iskra večinski delež na jugoslovanskem trgu

Zaradi zelo širokega proizvodnega programa in teritorialne razporeditve tovarn, ima Iskra zelo decentralizirano notranjo strukturo, ki ji omogoča veliko elastičnost in dobro gospodarjenje. Razen vodstva podjetja in osrednjega računskega centra ima Iskra le dva organizma, ki se ju poslužujejo vse organizacije združenega dela. To sta osrednji institut za razvoj in raziskave (ZZA) in osrednja komercialna organizacija Iskra Commerce. Tržna usmeritev je najvišji zakon v poslovanju vseh organizacij združenega dela v Iskri. Temu načelu ustreza močna centralna komercialna organizacija, Iskra Commerce pa ne opravlja za Iskro le prodaje in nabave na domačem in tujem trgu, temveč opravlja širok kompleks nalog s področja marketinga in financiranja. Iskra Commerce sodi med največje jugoslovanske industrijske komercialne organizacije in zaposluje preko 1300 delavcev. Iskra Commerce prodaja izdelke Iskrinih tovarn na jugoslovanskem trgu kot grozist in kot detalist. V vseh večjih gospodarskih središčih ima svoje filiale in predstavništva, ki jih dopolnjuje mreža lastnih maloprodajnih trgovin.

Tovarne Iskre prodajajo prek Iskra Commerce na domačem trgu vse izdelke, razen manjšega dela, ki ga v okviru kooperacijskih sporazumov, dobavljajo drugim jugoslovanskim industrijskim firmam.

Z izdelki, ki predstavljajo vrednostno večino v proizvodnji, ima Iskra večinski delež na jugoslovanskem trgu. Zagotavlja si ga ne samo s skrbnim posluhom za tržne potrebe, temveč tudi z načrtnim uvažanjem novih izdelkov ter z opravljanjem projektnih in inženiringov za kupce. Iskrini strokovnjaki pa so pripravljene sodelovati in pomagati tudi drugim projektantskim organizacijam pri načrtovanju, bodisi direktno ali s prospektivnim gradivom s popolnim tehničnim opisom naprav in izdelkov,

ki jih nudi Iskra iz lastne proizvodnje ali na osnovi kooperantskih in drugih sporazumov. Pomemben vpliv na dober sloves Iskrinih izdelkov ima tudi skrbno urejena servisna služba s 16 lastnimi servisnimi centri po vsej državi in preko 500 pogodbenimi servisnimi delavnicami.

Za dober stik s kupci ima Iskra Commerce filiale in predstavništva v naslednjih središčih:

Ljubljana, Titova 19,
Beograd, Obilicjevenac 26,
Zagreb, Preradovičeva 4,
Sarajevo, Saloma Albaharija 3,
Skopje, Kej 13, noemvri,
Reka, Rade Končara 17,
Split, Zrčava fašizma 42,
Maribor, Partizanska 11,
Novi Sad, S. Miletića 19,
Titograd, I. Milačiča S-24,
Banja Luka, Danka Mitrova 27,
Priština, Ramiza Sadika 12,
Osijek, Djakovština 3,
Niš, Hajduk Veljka 8.

V vseh Iskrinih filijalah dobijo kupci lahko tudi vsa potrebna pojasnila in strokovne nasvete.

Iskra se dobro zaveda, da so nenehni in kar najtesnejši stiki s kupci zelo pomembni.

Zato jim posveča posebno pozornost. Tako prireja številna strokovna posvetovanja, seminarje in simpozije, zлага prek tisoč pomembnejših kupcev z vsemi novimi komercialno-tehničnimi publikacijami, izdaja posebno strokovno revijo »Poročila Iskre«, sodeluje na vseh pomembnejših domačih in mednarodnih sejnih, razstavah ter prireja še vrsto specializiranih razstav v industrijskih centrih v državi. Najotipljivejši dokaz za tesne vezi, ki vežejo Iskro s prek 15.000 kupci na domačem tržišču, so desetine dolgoročnih poslovnih sporazumov in kooperacijskih pogodb, ki zagotavljajo tudi jasno perspektivo za nadaljnji razvoj v mnogih smereh. Lastna služba za tržne raziskave omogoča Iskri zanesljivo načrtovanje razvoja, služba za industrijsko oblikovanje, ki je prejela že vrsto mednarodnih priznanj, pa daje izdelkom Iskre značilno zunanjo podobo. Da ponovimo! Iskrini strokovnjaki delajo za vas. Kadar torej potrebujete izdelek Iskre, ali pomoč pri načrtovanju, obrnite se na te strokovnjake. Z veseljem vas bomo pozdravili v naši sredini, pa naj si bo to v eni izmed naših filij ali predstavništev ali pa v centrali v Ljubljani. Mi projektiramo, proizvajamo, montiramo in vzdržujemo naprave za vas.



Član sveta federacije Miha Marinko govori na zboru prvoborcev ZP Iskra na Mirni gori

DS ZP sprejel predlog samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov kovinske in elektro industrije Slovenije.

Delavski svet ZP Iskra Kranj je na svojem 4. zasedanju 6. 9. 1971 sprejel naslednji sklep:

● DS ZP Iskra Kranj sprejema predlog samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov kovinske in elektro industrije Slovenije z dne 29. 9. 1971 v enakem besedilu kot ga je posredovala Komisija za izdelavo osnutka samoupravnega sporazuma kovinske in elektroindustrije (VII. sporazum) in na osnovi 21. člena Splošnega družbenega dogovora o načelih in merilih za presojo skladnosti samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v gospodarskih organizacijah z določili zakona (Ur. l. SRS št. 19/71) sklene ta samoupravni sporazum za organizacije v sestavi ZP Iskra Kranj, razen za Zavod za avtomatizacijo.

● DS ZP Iskra Kranj pooblašča generalnega direktorja tov. Vladimirja Logarja, dipl. oec., da podpiše samoupravni sporazum za vse delovne organizacije ZP ISKRA, razen za ZZA, ki bo samostojno pristopil k samoupravnim sporazumom po načelu čiste dejavnosti.

»ELEKTRONIKA 71«

Na gospodarskem razstavišču v Ljubljani bo v dneh med 12. in 17. oktobrom spet razstava sodobne elektronike, ki že leto za letom privablja domače in tuje proizvajalce k sodelovanju.

Na letošnji razstavi bo (po dosedanjih prijavah) sodelovalo 288 podjetij s področja elektronike iz skupno 18 držav, ki bodo razstavila svoje najnovejše izdelke na področju elektronike.

Družno z domačimi in renomiranimi tujimi podjetji elektronske industrije bo razstavljala tudi Iskra in sicer vse, kar proizvaja v elektron-

skem delu proizvodnega programa, razen tega precej številne novosti, ki bodo prav gotovo pritegnile pozornost obiskovalcev in strokovnjakov. Za danes le še to, da že nekaj dni teko živahne priprave Iskrinega razstavnega prostora, ki bo letos za spremembo od prejšnjih razstav sodobne elektronike bogateje in sodobneje urejen, razen tega pa precej večji kot doslej, saj bo obsegal malone 700 m².

Seveda bomo prihodnjič bralcem posredovali obširnejši zapis z letošnje razstave sodobne elektronike.

Obširen dnevni red 23. seje CK ZKS

V Ljubljani je bila 29. in 30. septembra 23. seja Centralnega komiteja ZKS, za katero pripravljeni dnevni red je bil dokaj obširen. Osrednja točka dnevnega reda prvega dne sestanka je bila razprava o uresničevanju sta-

lišč in sklepov 6. seje CK ZKS in o nalogah Zveze komunistov pri nadaljnjem razvoju samoupravnih odnosov v organizacijah združenega dela. Nadalje so na tej dvodnevni seji obravnavali tudi predlog za sklic 3. seje konference ZKS, na kateri bo govora o socialnem razlikovanju in o predlogu poročila o delu CK ZKS med 2. in 3. sejo konference ZKS. Prav tako so sklepali tudi o volitvah delegatov za konferenco ZKJ v organizacijah ZKS.

Pretežni del razprave drugega dne seje je zajelo delo CK ZKS med 20. in 23. sejo centralnega komiteja. Pri tem je posebno pozornost vzbudilo poročilo o stališču sekretariata, ki ga je le-ta zavzel do akcije skupine poslancev, oz. njenih organizatorjev. Uvodno besedo o tem je imel predsednik France Popit, ki je med drugim dejal, da po njegovem mnenju treba skozi prizmo ustavnih sprememb točneje opredeliti vlogo subjektivnega faktorja v naši družbi, ker je nemogoče dopustiti, da bi posamezniki ali skupine, bodisi zaradi ne-

(Dalje na 2. strani)

S seje republiškega izvršnega sveta Bitka za stabilizacijo se je šele začela

Izvršni svet je na seji 1. oktobra dal vso podporo dosedanjemu delu ne samo verifikacijske komisije, temveč vsem, ki so pri uresničevanju družbenega dogovora oziroma pri sprejemanju samoupravnih sporazumov sodelovali. Poudarjeno je bilo tudi, da pri samoupravnem sporazumevanju o delitvi dohodka in osebnega dohodka ne gre za enkratno kampa-njo, temveč za trajen proces, ki bo postal sestavni del ekonomsko-političnega sistema. Izvršni svet meni, da je sedaj naloga SDK ugotovljati, če se podpisniki samoupravnih sporazumov dejansko obnašajo v skladu z do-

ločili zakona in samoupravnih sporazumov.

Na seji so menili, da dose-danje delo komisije za pri-pravo osnutkov splošnih druž-benih dogovorov, še posebno pa verifikacijske komisije, v javnosti ni vselej dobilo za-česti politične in moralne podpore, kar pa ne pomeni, da se je treba izogibati jav-nim razpravam o spornih vprašanjih, ki so se pokazala pri sprejemanju sporazu-mov. Kajti gre šele za zače-tek dolgotrajnega procesa in je nujno sistem delitve ne-nahno izpopolnjevati.

Na podlagi gradiva, ki ga je pripravil republiški sekre-tariat za gospodarstvo, je iz-

vršni svet razpravljal o go-spodarskih gibanjih v letoš-njih devetih mesecih in o nekaterih najaktualnejših pro-blemih slovenskega gospodar-stva. Čeprav se v zadnjem času sicer kažejo določeni znaki umirjanja tržišča, pred-vsem v zmanjšanju prodaje na debelo in na drobno in v zmanjšanem obsegu investicij, je na seji prevladalo mnenje, da še ni mogoče go-vo-riti o kvalitetnih spremem-bah. Poudarjeno je bilo, da na osnovi nepopolnih podat-kov in nekaterih delnih rezul-tatov še ni mogoče trditi, da se je že začel stabilizacijski proces. Zaostrovanje nelikvid-nosti kot sintetičnega odraza gospodarskih gibanj kaže, da se je ta bitka za stabilizacijo šele začela in da bo to dolgo-trajen proces. Na to kaže tudi npr. vrsta odprtih si-stemskih vprašanj in žarišč inflacije, kot so kreditno-monetarna politika, emisija, politika centralne NB, kotiza-cija, dolgovi družbenopolitič-nih organizacij, izgube v go-spodarstvu, zadolževanje v tujini itd. Sedanje izkušnje kažejo, da z delnimi rešit-vami, vključno s kliringom, ne bomo dosegli normalnega delovanja trga. Nelikvidnost je potrebno odpraviti s si-stemskimi ukrepi, pa čeprav na račun omejevanja splošne in investicijske porabe.

Iz gradiva je razvidno, da so se razen v zadnjih treh mesecih, ko se izvoz v po-prečju povišuje mesečno za 20 %, uvoz pa le za 6 %, v ostalih mesecih letošnjega le-ta negativna gibanja v zuna-njetrovinski menjavi nada-ljevala, povečal se je pri-manjkljaj plačilne bilance in zadolženost v tujini. Izvršni svet je bil zato mnenja, da je treba za odpravo takega stanja čimprej uveljaviti no-vi zunanjetrgovinski in deviz-ni režim, ki bo namesto ad-ministrativnega arbitriranja z ekonomsko prisilo vplival na položaj in obnašanje gospo-darskih subjektov.

Manevri »Svoboda 71« preiz-kušnja naše bojne pripravljenosti

Ko to pišemo, potekajo na področju desetih občin in dvasetih krajevnih skupno-sti Bele krajine, Korduna, Li, ke, Banije in severozahodne Bosne veliki, doslej največji manevri naše ljudske armade »Svoboda 71«. V teh mane-vrih naj bi preverili borbeno pripravljenost naše armade, hkrati pa tudi sposobnosti ter-ritorialnih in partizanskih enot, enot civilne zaščite, mladine, skratka moč vse-ljudskega odpora.

V »vojnih« operacijah, ka-terih vrhovni komandant je generalpolkovnik Viktor Bu-banj, komandant napadalcev — »modrih« in branilcev — »rdečih« pa sta generalpod-polkovnik Stane Potočar in generalpodpolkovnik Djoko Jovanić, sodelujejo vsi rodo-vi naše suhozemne vojske, prav tako pa tudi naše vojno letalstvo z lovskimi bombni-ki, lovci, helikopterji in iz-vidniškimi letali.

Široko zasnovane in skrbno pripravljene »vojne« operaci-je potekajo v duhu sodobne bojne doktrine, obe »vojski«,

napadalna in branilska pa pri tem uporabljata vsa moderna borbeno sredstva, s katerimi razpolaga naša dobro oboro-žena armada. Celoten potek manevrov kaže na solidno pripravljenost in udarno moč armade, pa tudi vseh drugih enot, ki sodelujejo v napadu in obrambi napadnega po-dročja in dokazujejo hkrati tudi visoko raven vseljudske-ga odpora.

Na »vojno« področje je v torek, 5. oktobra prispel tu-di predsednik republike in vrhovni komandant oborože-nih sil Jugoslavije maršal Ti-to, ki bo spremljal glavne operacije letošnjih manevrov, hkrati pa obiskal nekatere kraje na manevrskem po-dročju. Manever »Svoboda 71« pa razen predsednika Ti-ta spremljajo tudi številni državni, politični in vojaški funkcionarji, med katerimi iz Slovenije Edvard Kardelj, Sergej Kraigher, France Po-pit, Janez Vipotnik, Stane Kavčič, Mitja Ribičič, Marko Bulc, Stane Dolanc, Miha Ma-rinko, Franc Leskošek, Mari-jan Breclj in Rado Pehaček.

»Elektromehanika« Kranj Z zasedanja DS

Na 11. zasedanju, 5. okto-bra, je delavski svet »Elek-tromehanika« najprej obrav-naval predlog samoupravnega sporazuma o osnovah in me-rilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov kovinske in elektro industrije Slove-nije in ga v celoti tudi po-trdil.

Izračun naših osebnih do-hodkov kaže, da bomo v okviru podpisanega spora-zuma lahko dosegli predvi-deno povišanje osebnih do-hodkov in da sporazum pri-tem ne bo ovira. To se pravi, da bodo osebni dohodki od-visni samo od uspeha tovar-ne. Delavski svet je obrav-naval tudi poročilo o grad-

nji objekta 046 (nova stavba ATN) in ugotovil, da gradnja poteka po predvidenih načr-tih. Obenem je delavski svet potrdil povišanje stroškov, zaradi dodatnih del in izboljš-anja naprav. Skupno z grad-njo stavbe ATN bo zgrajena tudi nova vratarnica, in sicer na prostoru, kjer je prej stala provizorična vratar-nica. Delavski svet je potrdil tudi nakup licence za »G« rele od firme SEL iz ZR Nemčije. Z uvedbo »G« re-leja bodo doseženi v proiz-vodnji relejev bistveni pri-hranki. Delavski svet je odo-bril tudi prodajo dveh izrab-ljenih osebnih avtomobilov in nakup dveh novih. Tr

Obširen dnevni red 23. seje ZKS

(Nadaljevanje s 1. strani)
sposobnosti in neznanja, bo-disi zaradi karierizma in osebne borbe za oblast, spodkopavali začrtano pot graditve našega sistema. Prav zato komunisti akcije skupine po-slancev ne smejo gledati dru-gače kot skozi ta dejstva, vse pobude pa je treba uresničevati skozi SZDL, ki je naj-širši ljudski parlament slo-venskega naroda.

CK ZKS je nato sklenil, da bo seja konference ZKS o so-cialnem razlikovanju 17. in 18. oktobra, medtem ko bo treba volitve delegatov za konferenco ZKJ opraviti po

organizacijah do 15. oktobra. Dobršen del razprave dru-gega dne seje CK ZKS je bil posvečen vprašanju samou-pravnega sporazumevanja, katerega so na seji, kljub ne-katerim pomanjkljivostim ocenili kot največji uspeh, ki smo ga v zadnjem obdobju dosegli na področju razvoja samoupravljanja. Samouprav-ljanja. Samoupravno spora-zumevanje je proces, ne pa enkratno dejanje, odpravilo pa naj bi neutemeljene raz-like med panogami, zagotovi-lo denar za minulo delo in za ustrezno stopnjo akumulaci-je.

OBJAVA

Inštitut za javno upravo in delovna razmerja pri Pravni fakulteti, Trg revolucije 11, organizira v dneh 12., 13. in 14. oktobra v Portorožu tridnevni

SEMINAR »VARSTVO PRI DELU«

Priznani strokovnjaki s področja uprave, zdravstva in pravosodja bodo v svojih referatih pripravili ter v obširnejših razpravah obrazložili naslednje teme:

— pozitivno pravna ureditev varstva pri delu s po-sebnim poudarkom na obveznostih delovnih organi-zacij;

— odškodninska odgovornost delovnih organizacij za nesrečo pri delu;

— aktivno zdravstveno varstvo pri delu — celoku-pen kompleks zdravstvenega varstva s poudarkom na pravkar sprejetem pravilniku o preventivnih zdravstve-nih pregledih delavcev;

— oblikovanje delovnega mesta (ekološki, fiziološki in psihološki vidik delovnega mesta);

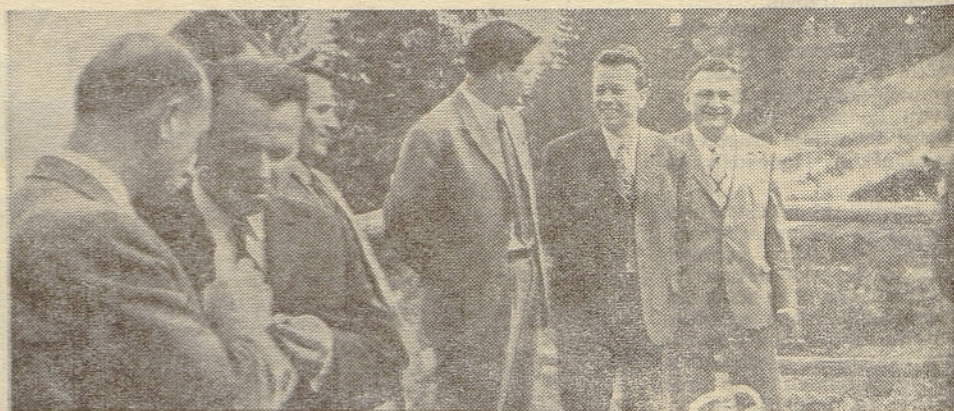
— tehnično varstvo (vzdrževanje delovnih priprav in naprav s stališča varstva pri delu ter tehnična varnost v podjetju).

Seminar je namenjen predvsem tistim delavcem, ki so v posamezni delovni organizaciji neposredno zadol-ženi za področje varstva pri delu, kot tudi delavcem, ki se ukvarjajo v delovni organizaciji z normativnim urejanjem varstva pri delu.

Vabimo delovne organizacije, da prijavijo svoje de-lavce za seminar. Prijave sprejemamo na naslov: Inšti-tut za javno upravo in delovna razmerja, Ljubljana, Trg revolucije 11 do 8. oktobra.

Kotizacija za udeležbo na seminarju ter za semi-narsko gradivo znaša 750.— N din za udeleženca iz po-samezne delovne organizacije, za vsakega naslednjega udeleženca iz iste organizacije pa 650.— N din. Udele-ženci iz delovnih organizacij, ki so kolektivni člani na-šega inštituta kotizacije ne plačajo. Ziro račun inštitu-ta je 501-3-28.

Za eventualne informacije v zvezi s seminarjem lah-ko pokličete na telefon št. 22-564.



1. oktobra je prispela v Škofjo Loko 12-članska uradna delegacija občine Smederevska Palanka. Med svojim bivanjem je delegacija obiskala tudi našo tovarno gospodinjstevskih aparatov v Retečah, si ogledala tovarno in potek proizvodnje. Zal, si gostje niso mogli ogledati delovanja nove lakirnice in emajlirnice, ker še nista dokončno urejeni. V razgovoru jim je direktor tovarne Ljubiša Slavković razložil razvojno pot in jih seznanil z načrti tovarne v bodoče. Gostje so bili prijetno presenečeni ob naglem in uspešnem razvoju

Trideset najmočnejših podjetij Jugoslavije 1970 (industrija)

INDUSTRIJA NAFTE INA (ZAGREB)

Celotni dohodek (v tisoč dinarjev): 4.367.028.
Povprečno uporabljena osnovna in obratna sredstva (v tisoč dinarjev): 2.489.810.
Povprečno število zaposlenih: 16.092.

ZDRUŽENO PODJETJE »INKOTEX« (BEOGRAD)

Celotni dohodek (v tisoč dinarjev): 3.366.923.
Povprečno uporabljena osnovna in obratna sredstva (v tisoč dinarjev): 841.905.
Povprečno število zaposlenih: 14.439.

»JADRANBROD« (ZAGREB)

Celotni dohodek (v tisoč dinarjev): 3.301.845.
Povprečno uporabljena osnovna in obratna sredstva (v tisoč dinarjev): 2.430.134.
Povprečno število zaposlenih: 19.798.

RUDARSKO-METALURŠKI KOMBINAT (ZENICA)

Celotni dohodek (v tisoč dinarjev): 2.981.770.
Povprečno uporabljena osnovna in obratna sredstva (v tisoč dinarjev): 3.007.957.
Povprečno število zaposlenih: 23.531.

ZDRUŽENO PODJETJE »ISKRA« (KRANJ)

Celotni dohodek (v tisoč dinarjev): 2.876.309.
Povprečno uporabljena osnovna in obratna sredstva (v tisoč dinarjev): 1.131.248.
Povprečno število zaposlenih: 18.516.

»CRVENA ZASTAVA« (KRAGUJEVAC)

Celotni dohodek (v tisoč dinarjev): 2.505.577.
Povprečno uporabljena osnovna in obratna sredstva (v tisoč dinarjev): 1.559.910.
Povprečno število zaposlenih: 19.585.

»SLOBODAN PENEZIĆ-KRCUN« (TITOVO UZICE)

Celotni dohodek (v tisoč dinarjev): 2.487.349.
Povprečno uporabljena osnovna in obratna sredstva (v tisoč dinarjev): 677.021.
Povprečno število zaposlenih: 3.502.

NAFTNA INDUSTRIJA »NAFTAGAS« (NOVI SAD)

Celotni dohodek (v tisoč dinarjev): 2.114.268.
Povprečno uporabljena osnovna in obratna sredstva (v tisoč dinarjev): 4.794.
Povprečno število zaposlenih: 4.626.

RUDARSKO-TOPILNIŠKI BAZEN (BOR)

Celotni dohodek (v tisoč dinarjev): 2.057.204.
Povprečno uporabljena osnovna in obratna sredstva (v tisoč dinarjev): 1.612.215.
Povprečno število zaposlenih: 11.708.

ZDRUŽENO ELEKTROGOSPODARSKO PODJETJE (BEOGRAD)

Celotni dohodek (v tisoč dinarjev): 2.023.505.
Povprečno uporabljena osnovna in obratna sredstva (v tisoč dinarjev): 4.300.042.
Povprečno število zaposlenih: 8.979.

Preostala dvajseterica (po celotnem dohodku v tisoč dinarjev v letu 1970):

11. Kmetijski kombinat (Beograd) 1.917.880, 12. »Energoinvest« (Sarajevo) 1.783.627, 13. Zdrruženo podjetje »Slovenske železarnice« (Ljubljana) 1.775.524, 14. Zdržena kovinska industrija »UMI« (Novi Beograd) 1.722.650, 15. Jugoslovanski kombinat gume in obutve »Borovo« (Borovo) 1.369.099, 16. Elektronska industrija (Niš) 1.369.058, 18. Kombinatsvinca in cinka »Trepča« (Kosovska Mitrovica) 1.322.820, 19. »Rade Končar« (Zagreb) 1.302.149, 20. Industrijsko-kmetijski kombinat (Osijek) 1.275.311, 21. Agrokombinat (Zagreb) 1.188.411, 22. Industrijsko-kmetijski kombinat »Servo Mihalj« (Zrenjanin) 1.158.098, 23. Zdrruženo podjetje »Jugotutun« (Skopje) 1.142.241, 24. »Sljeme« (Zagreb) 1.127.227, 25. Zdrruženo podjetje »FAP-Famos« (Beograd) 1.037.559, 26. Industrija kablov »Moša Pijade« (Svetozarevo) 1.087.527, 27. Zdrruženo podjetje »Mašinogradnja« (Beograd) 1.032.891, 29. Metalurški kombinat »Železarna Sisak« (Sisak) 1.000.508, 30. Tovarna avtomobilov in motorjev (Maribor) 994.574.

KOMERCIALNO-TEHNIČNE INFORMACIJE

Polprevodniki

Nobeno področje v elektrotehniki ni naredilo tolikšnega napredka kot polprevodniška industrija.

Zahteva po miniaturizaciji, zanesljivem in tišem obratovanju, je povzročila ekspanzijo polprevodnikov in s tem v zvezi vse spremljajoče industrije. Razumljivo je, da Iskra pri tem ni mogla stati ob strani. Sedanji program Iskre je po dogovoru z nekaterimi ostalimi proizvajalci o delitvi programa, usmerjen v proizvodnjo, diod, tiristorjev in močnostnega programa polprevodnikov.

V glavnem je proizvodni program naslednji:

- selenski stavki in plošče,
- germanijeve diode,
- silicijeve planarne diode,
- silicijeve plastične diode,
- silicijevi plastični stavki,
- tiristorji in tiristorški stavki,
- diaci in triaci,
- visokonapetostne diode in TV triplerji,
- zener diode,
- podsestavi za usmerniške in regulacijske naprave,
- alternatorske diode,
- močnostne diode in stavki.

Oglejmo si bolj podrobno močnostni program. Selenske stavke izdeluje Iskra že dolgo časa. Največ se še vedno uporabljajo v galvanskih napravah in težkih bremenih. Približno polovico vse proizvodnje prodamo na tujih trgih. Močnostne silicijeve diode in stavke je Iskra prvotno izdelovala po licenci Semicon, sedaj pa uvaja licenco General Electric. Diodo izdelujemo do tokov 240 A, v pripravi so za 450 A, stavke pa do nekaj tisoč amperov. Diodo so robustno izdelane in prenesejo velike tokovne preobremenitve. Zaradi rentabilnosti izdelave Iskra precejšen del te proizvodnje izvaž. Uporabnost teh diod je v velikih industrijskih usmernikih, kot na primer za električno vleko, elektrolizo in podobno. V proizvodnji tiristorjev pokriva trenutno Iskra območje od 7,4 do 110 A. V pripravi je osvajanje proizvodnje močnejših, do 470 A. Napetostno sežejo do 1200 V, v pripravi pa so do 2000 V.

V vseh sodobnih vezjih se vse bolj uporabljajo za regulacije električnih veličin tiristorji. Naprave, ki vsebujejo tiristorje, se odlikujejo s samodejnim uravnavanjem izhodnih veličin, ne glede na variacijo napetosti in frekvenice v omrežju. V zadnjih letih imajo pri uporabi tiristorjev prednost v usmernikih za elektronske telefonske centrale, kot je npr. Iskra — Metaconta 10 C. Za ceneno široko potrošnjo se za regulacijo napetosti vse bolj uporabljajo kombinacije triac-

diac. Imajo to lastnost, da jih lahko krmilimo v obe smeri priključene izmenične napetosti.

Sedanja Iskrina proizvodnja triacov obsega območje od 3 do 15 A., v pripravi pa je razširitev programa do 40 A. Vsi tiristorji in triaci so izdelani po licenci General Electric, kar zagotavlja dobro kvaliteto Iskrinih elementov. Plastične diode so polprevodniški element, ki ga Iskra izdelava letno okrog 12 milijonov kosov. V izvoz gre približno 60 % vse proizvodnje. Uporabnost teh diod je v TV in radijskih sprejemnikih. Planarne diode izdeluje Iskra v DHD ohišju, ki zagotavlja veliko zanesljivost tudi v težkih delovnih pogojih. Uporabljamo jih v hitrih, logičnih vezjih in tudi kot IF detektorje. Izdelane so po licenčnem postopku General Electric. Plastični stavki so izvedeni v tokovnih območjih od 0,4 do 5 A, v enofazni moštni vezavi. Namenjeni so

transistorskim in elektronskim vezjem, napetostno segajo do 600 V. Izdelujemo jih po lastnem postopku.

Alternatorske diode izdeluje Iskra v običajnem ohišju in za jakost toka 25 A ter napetost do 400 V. Zmogljivosti presegajo jugoslovansko tržišče. Izdelane so po licenci General Electric. Visokonapetostne diode izdeluje Iskra za potrebe televizije. Uporabljajo se kot VN usmerjevalke ali pa vgrajene v triplerju za barvne televizorje. Napetost sega do 30 kV. Izdelujemo jih po lastnem, doma razvitem postopku. Varicap dioda in zener dioda sta v proizvodnem programu in bosta na tržišču ob koncu letošnjega leta. Uporabljata se v TV tunerjih in praktično povsod, kjer je treba vrtljivi kondenzator nadomestiti z neprimerno manjšo in cenejšo diodo. Približno 80 % teh diod bomo izvozili. Podsestavi za naprave vsebujejo kompletno vezje za tiristorso krmiljenje, krmiljenje s triaci in podobno. Sedaj jih izdelujemo v malih serijah, vendar bo s povpraševanjem proizvodnja narasla.

Japonsko izzivanje

Po »izzivu Amerike« se danes Evropa srečuje še z izzivom Japonske. Podatki, na katerih slone predvidevanja o bodočem razvoju Japonske v celoti zaprepasčajo. Japonski narodni proizvod se je na primer od l. 1955 potrojil. Medtem ko je l. 1969 znašal 200 milijard dolarjev, pričakuje njegov porast v l. 1975 že na 400 milijard dolarjev. Dohodek na prebivalca bo takrat znašal 4.000 dolarjev. V desetih letih bo Japonska industrija dosegla bruto produkt celotnega »skupnega tržišča zahodne Evrope«. Že leta nazaj na Japonskem raste produktivnost s po 9 % na leto, a kvota štednje (21 %) je vsekakor najvišja na svetu. Povečanje japonskih izdelkov je l. 1970 znašalo kar 43 %. V l. 1975 bo na primer proizvodnja jekla porasla na Japonskem že na 160 milijonov ton, medtem ko je l. 1970 znašala 93 milijonov ton. Tudi na področju avtomobilske industrije se je Japonska močno razvila, saj je avtomobilska industrija Japonske ustvarila že 5,4 milijonov vozil.

Za to izredno hitro gospodarsko rast navajajo naslednje razloge: visoka kvota štednje in investicij, visoka raven izobrazbe, razpolaganje z visokoproduktivnim kapitalom in zelo visoko vrednostjo proizvodne opreme — izračunano na zaposlenega industrijskega delavca, rizično financiranje, visoka tehnična raven, ki je že prehitela ev-

ropsko in se pospešeno približuje ameriški, napredni, ambiciozni in zvesti kadri, visoka delavska moralna, sposobnost prilagajanja in pripravljenost na žrtve v izmenjanih položajih, japonski sistem ekonomike, tehnike in managementa (upravljanja).

Posebej je treba naglasiti zvestobo japonskega delavca svojemu podjetju, saj leta svoje podjetje pojmuje kot neke vrste »življenjske skupnosti«. V podjetju delavec ostaja od mladosti do upokojitve. Podjetje jamči delavcu doživljenjsko zaposlitev. Zaradi tega je izredno razvita pripadnost delavstva podjetju. Za razliko od ostalega svetovnega gospodarstva — na Japonskem ni sindikalnega boja za osebne dohodke. To izhaja iz dejstva, da nagrajevanje delavcev raste z njihovo starostjo in, ker se vsem redno polletno izplačujejo premije, kot udeležba na dobičku podjetja.

(Iz MTO 6/7/1971 prevedel I. S.)

**DOPISUJTE
V ISKRO!**



Udeleženci prijetnega sindikalnega izleta v Logarsko dolino

Nogometaši ZZA premagali ekipo iz Bologne

Ze nekaj let sem nogometna ekipa Zavoda za avtomatizacijo sodeluje v sindikalnem prvenstvu Ljubljane z lepimi uspehi, ki so bili izraziti še posebno lani in letos. Prav zaradi tega je na pobudo in v organizaciji mestnega sindikalnega sveta, oz. njegove komisije za šport in rekreacijo, v nedeljo, 3. oktobra t.l. popoldne prišlo do prijateljskega nogometnega srečanja med ekipo ZZA in ekipo iz Bologne v Italiji.

Za tekmo med našimi in italijanskimi nogometaši je sicer vladalo precejšnje zanimanje, kljub temu in lepemu vremenu pa je bilo na stadionu SD Slovan na Kodeljevem prav malo gledalcev. V predtekmi so se gosti iz Bologne srečali najprej z ekipo Litostroja, malo po 16. uri, pa se je začela tekma z ZZA. Gostje so imeli maloštevilno

ekipo, zato je bila večina njihovih igralcev utrujenih že od tekme z Litostrojem.

Potem, ko sta si kapetana obeh ekip izmenjala tradicionalna šopka, se je na sodnikov žvižg začelo. Igralci ZZA so začeli tekmo z željo, da bi jo odločili v svojo korist. Čeravno niso bili tako hitri kot gostje, pa so bili na igrišču kar dobro »doma« in že v 6. minuti prvega polčasa, je Franc Hočevar iz penala povedel ekipo ZZA v vodstvo 1:0. Dvajset minut pozneje, ko sta obe ekipi zaigrali že nekaj priložnosti za gol, je Ivo Koretič povečal vodstvo ZZA na 2:0, vendar le tri minute za tem je Marco Cavaagnino znižal rezultat na 2:1, malce po zaslugi vratarja, ki se je preveč oddaljil iz svojih vrat. V 29. minuti, torej sedem minut pred koncem prvega polčasa (igrali so nam-

reč dvakrat po 35 minut), pa je Franco Guadagni izenačil na 2:2.

Ves drugi polčas tekma ni bila preveč zanimiva, kajti gostom se je poznala utrujenost, pa tudi ekipa ZZA ni dala od sebe tega, kar smo bili vajeni gledati zlasti na tekmah v okviru letnih športnih iger Iskre. Nekaj neizkoriščenih priložnosti za gol sta napravili obe napadalni vrsti vse do 33. minute drugega polčasa, ko se je znova izkazal strellec prvega gola za domače Franc Hočevar in z lepim golom postavil končni rezultat tega prijateljskega srečanja nogometašev ZZA in gostov iz Bologne.

Po končani tekmi so se igralci obeh moštev zbrali v bifeju na igrišču Slovana k skromni zakuski. Ob tej priložnosti je športnikom spregovoril predsednik komisije za šport in rekreacijo pri mestnem sindikalnem svetu Ljubljana, Milan Gerželj, ki je izrazil željo, da bi takšna srečanja postala tradicionalna. Govoril je tudi vodja gostov, se zahvalil za lep sprejem in gostoljubje in izrazil upanje, da se bodo tudi nogometaši ZZA na povratnem srečanju spomnili prihodnjega leta v Bologni dobro počutili.

Tako je ekipa nogometašev ZZA, čeprav v prijateljskem dvoboju, zabeležila nov, to pot mednarodni uspeh. -J-



Kapetana ekip ZZA in Bologna si izmenjujeta šopke cvetja pred tekmo



Nogometaši obeh ekip — ZZA v temnih in gostje iz Bologne v belih dresih pred začetkom prijateljskega dvoboja

Bogata športna dejavnost tudi v prihodnje

Poglejmo za trenutek ali dva na sejo komisije za šport in rekreacijo pri sindikalnem odboru ZP Iskra. V torek, 28. septembra t.l. so se spet sestali športni referenti iz vseh naših delovnih organizacij ter se porazgovorili o nadaljnji športni dejavnosti športnikov združenega podjetja Iskra. Kot navadno, je bilo tudi na tej seji dokaj živahno, pa tudi ni manjkalo (kot navadno) različnih mnenj in stališč. Kljub vsemu temu, pa je bila razprava plodna in je prinesla koledar športne dejavnosti v ZP Iskra v prihodnjem letu, ki je dokaj bogat in raznolik.

Kot prva velika športna manifestacija Iskrašev bodo tradicionalne zimskošportne igre Iskre. Le-te bodo v Kranjski gori, kot zdaj že nekaj let nazaj in sicer 26. februarja 1972.

Letne športne igre Iskre bodo 10. in 11. junija in sicer v vseh tistih športnih disciplinah kot doslej.

Na dan 9. septembra 1972 bo že drugi avtorally Iskre, na katerem pričakujejo še večjo udeležbo kot na prvem v letošnjem letu.

Kot zadnja športna prireditev Iskrašev bo 30. septembra povratno srečanje športnikov Iskre s športniki iz Elektronske industrije Niš, medtem ko bo prvo srečanje med športniki obeh podjetij že letos, med 14. in 18. oktobrom v Nišu.

Komisija za šport in rekreacijo pa bo razen tega v času med 15. januarjem in 15. februarjem organizirala tudi smučarske tečaje za začetnike in že bolj izurjene smučarje in sicer v Gozd Martuljku, kjer so za to dokaj ugodni pogoji. Tečajev bodo organizirali toliko, kolikor bo zanje zanimanja in s tem zagotovili soliden uspeh. Tudi v času zimskih počitnic računajo na smučarski tečaj za otroke Iskrašev, če seveda bo zanj zanimanje. V tečaju naj bi bilo prostora za do 30 tečajnikov, trajal naj bi 7 dni, poskrbeli pa bodo za zmerne cene tečaja.

Seveda bo športna dejavnost na splošno v našem podjetju še veliko bogatejša, saj se športniki posameznih delovnih organizacij pogosto krat srečujejo med seboj v posameznih športnih zvrsteh, ali pa tekmujejo s športniki drugih delovnih kolektivov ali pa sodelujejo na raznih sindikalnih prvenstvih svojih področij. Skratka — tudi prihodnje leto naši športniki ne bodo počivali, pač pa skušali doseči čim bolj živahno dejavnost na raznih športnih področjih.

Ob navedenih osrednjih prireditvah naše komisije za šport in rekreacijo pa bi bilo želeli, da bi vodstva delovnih organizacij ZP upoštevala koledar športnih prireditev za l. 1972 pri določanju prostih sobot, saj bodo tako odpadle težave športnikov za udeležbo na teh skupnih športnih manifestacijah.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi dragega očeta

JOZETA HOČEVARJA

se iskreno zahvaljujem svojim sodelavcem v GPP — ATN Elektromehanika Kranj za izraze sožalja, vence in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Sin Jože

ZAHVALA

Ob smrti drage mame

ANGELE PAVLIN

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz »vzdrževanja strojev« v kranjski tovarni za podarjeni venec, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti.

Sin Franc Pavlin

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega dobrega svaka in strička

ALBINA PERGARJA

se iskreno zahvaljujem sindikalni organizaciji kranjske tovarne za podarjeni venec in vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Marija in Zdenko Pergar

»Avtomatika« Ljubljana

Uspel sindikalni izlet

Lepo jesensko vreme letos kar izziva k organizaciji enodnevnih izletov v preleste narave. Nič čudnega torej, če se je sindikalna organizacija v naši tovarni ogleda za organizacijo sindikalnega izleta v čudovito Logarsko dolino.

V soboto, 2. oktobra se je nad 40 delavcev in delavk »vkrcalo« v udoben avtobus, ki jih je odpeljal v Logarsko dolino, do slapa Rinka. Toda sama vožnja z avtobusom, čeravno je bila prijetna in je skupina izletnikov v njej uživala, bi bila premalo, če ne bi po občudovanju lepega slapa, zakorčili še v breg. Od-

ločili so se za vzpon na Okrešelj. Ne preveč zahtevna pot je bila kriva, da so se na vrhu veseli razgledali po okoliških vrhovih, nato pa po prijetnem počitku spet spustili do doma v Logarski dolini. Na poti domov so se izletniki ustavili še v Soštanju, ogledali pa so si tudi moderno urejeno Velenje, nad katerim so bili zares navdušeni. Prepolni lepih vtisov s prijetnega izleta so se okrog 21. vrnili v Ljubljano, trdno odločeni, da tudi na prihodnjem izletu ne bodo manjkali, saj si na ta način lahko ogledajo posamezne delčke prelepe slovenske zemlje.

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — Odgovorni urednik: Janez Sile — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 333 — Tisk in kličje: »CP Gorenjski tisk« Kranj